

NYCKELN TILL EN SCHYSST PENSION

Strategi

- Låga avgifter
- Bra avkastning
- Schyssta placeringar
- Växa

Låga avgifter

- -När P-O Edin försöker skrämma LOs medlemmar att placera sitt sparande i rörelsens egna bolag med hot om ”att övriga bolag kan bli mycket dyra” tar han på sig ett mycket stort ansvar. Det skriver Errol Stehn, vd LF Dalarna. Östersundsposten 12/9 -98.
- Svar av P-O Edin.
 - Det hade varit oansvarigt av LO att inte tillse att medlemmarna får åtminstone ett par alternativ där man garanteras låga avgifter – inte bara de första åren utan i 20 eller 30 år.
 - Det finns idag bara två bolag som kan erbjuda en sån garanti: Folksam LO Pension och AMF. Och bland dessa skulle jag i första hand rekommendera Folksam LO alternativet.
 - Jag utformar min rekommendation utifrån vad jag vet – inte utifrån vad ingen vet.

P-Os räkneexempel 1998

4 000 kr i premie
100 000 kr i kapital

	LF	Folksam LO Pension
Fast avgift	240kr	90kr
Procent på årlig premie		
LF, 3% på årlig premie	120kr	0kr
Folksam LO Pension 0kr		
Procent på kapitalet		
LF 2,25%	2 250kr	400kr
Folksam LO Pension 0,4%		
Summa årlig avgift	2 610kr	490kr

VI GAV VÅRA FONDSPARARE BÄST AVKASTNING

[Läs mer](#)

FOLKSAM·LO
PENSION

Bäst avkastning 2010

Källa: Risk&Försäkring

Bäst avkastning 2011

Källa: Risk&Försäkring

Bäst avkastning 2012

Källa: Risk&Försäkring

Bäst avkastning de senaste
fem åren !

Källa: Risk&Försäkring

Bäst avkastning de fem senaste åren

- Vårt mål: En bra avkastning på lång sikt. Vi ska vara bland de bolag som har bäst avkastning.
- Resultat: Vi hade **högst avkastning** bland jämförbara bolag 2009 - 2013 och låg i topp även 2014.

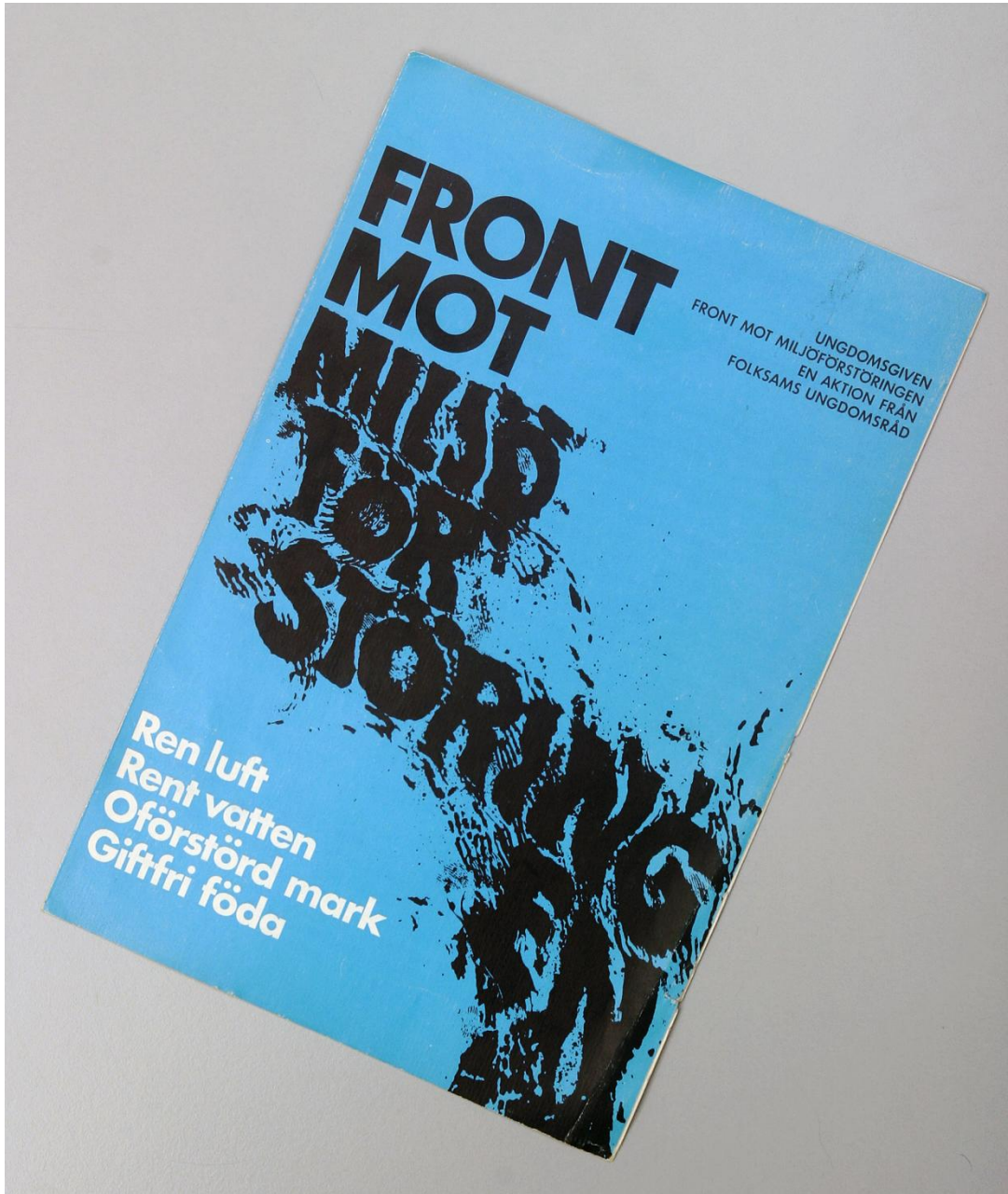
Avkastning på entréfonder

	Entré 100	Entré 25
• 2009-2013	77 %	24 %
• 2014	20 %	8 %

- Hur ska vi långsiktigt ge pensionsspararna bra avkastning ?

- Folksam var med och drev fram FN konferensen om den mänskliga miljön i Stockholm 1972. (Som ligger till grund för de globala klimatmötena)
- Var första svenska bolag som klimatkompenserade sin verksamhet.

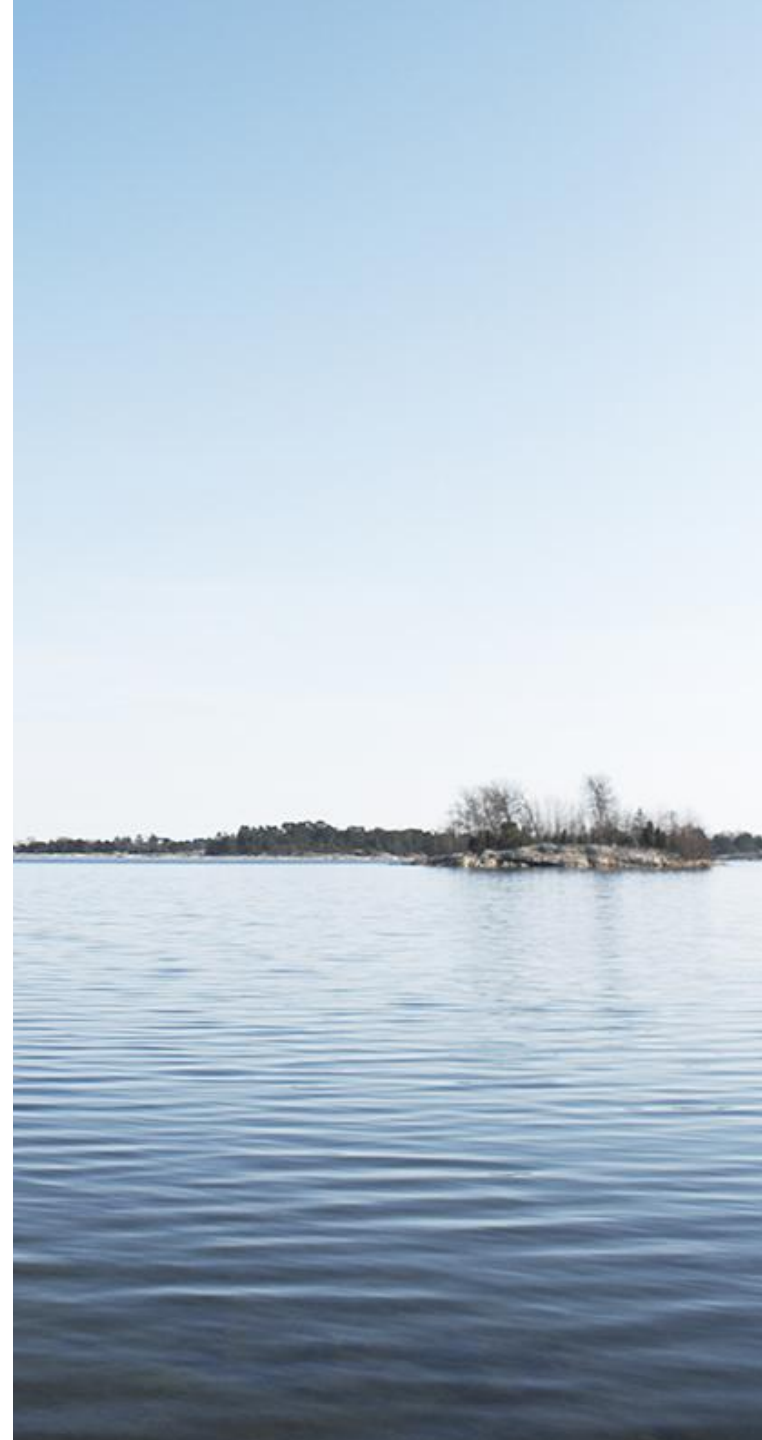

2015

- FNs Barnrättsprinciper
- Hållbara transporter
- Koll på de företag som har störst CO2 avtryck

Bäst på ansvarsfull placering

- Vi investerar dina pengar i schyssta företag som tar ansvar för människor och miljö.
- 2013 fick vi utmärkelsen ”**Bäst på ansvarsfull placering**” i Sveriges Konsumenters etiska analys av fonder (FundWatch granskningsrapport).
- Hållbara investeringar blir nästa steg

A broad universe = scale / liquidity

Expert groups = science-based definitions

Opportunities

Renewable energy
Energy storage

Hydro in Scandinavia
Wind, solar, bio-energy

Green buildings
Green cities

Green building portfolios
Gothenburg pace-setter;
emerging market cities

Industrial
Efficiency

Cement to manufacturing

Rail, BRTs, EVs

Tripling rail kms worldwide by 2050
EV infrastructure

Climate Bonds INITIATIVE

FOLKSAM·LO
PENSION

A broad universe = scale / liquidity

Expert groups = science-based definitions

Clean water
Storm adaptation

Opportunities

Water unevenly distributed.
+ drought impact on GDP: hydro, agri

Waste mngtm
Methane reduction

Hydro not run of river; agriculture

Agriculture
Forestry
Food supply chain

Forestry and REDD
Biofuels industry.
Agri supply chain

Climate Bonds INITIATIVE

FOLKSAM·LO
PENSION

Svenskar vill slå mynt av cannabishajp i USA

Marknad. På mindre än två år har börsnoterade cannabisbolag i USA genererat prisökningar på flera hundra procent, som en följd av legaliseringen. Nu tycks svenskar också vilja rida på vågen.

Medicinsk marijuana håller på att växa till en megaindustri i USA efter att flera delstater legaliserat det. På börsen har bolagen gått som på räls.

–Efter legaliseringen har väldigt många bolag dykt upp, över 30 stycken på den amerikanska marknaden mellan 2012 och 2014, och det har varit ett väldigt stort intresse för dem. Aktier har näst gått upp i pris med flera hundra procent, säger Agnetha Jönsson, chefredaktör på Aktiespararnas med-

lemstidning Aktiespararen.

I Sverige är det förbjudet att sälja och bruka marijuana. Här tar man i stället rygg på hajpen i USA genom att investera i bolag som odlar.

–Över huvud taget när det kommer nya kategorier av bolag där det finns möjligheter till stor utväxling finns det intresse. Sedan handlar det om utvecklingen. Bolagen måste fortsätta växa för att hajpen ska hålla i sig. Några av de här bolagen har inte hållit så bra kvalitet och blivit svartlistade i USA, säger Agnetha Jönsson.

Vid en snabbkoll på Avanza Bank går det att finna flera marijuana-aktier möjliga för svenskar att investera i. Ett flertal, om än fortfarande relativt få, tycks redan ha investerat.

–Det är inte många men det talar för något slags intresse, säger Claes Hemberg,

sparekonom på Avanza Bank.

Han tror att investeringar i marijuanabolag kan bli en växande trend i Sverige.

–Absolut. Saker som kan bli en snackis kan ge ökat intresse. Om man tittar på uran till exempel, på samma sätt skulle det kunna bli med marijuana.

Men det finns ett tydligt fack som dessa typer av investerare placerar sig i, menar han.

–Det påminner om de här anti-etiska fonderna som investerar i till exempel cigaretter och vapen. Som en bakvänd etik.

För att det är få som vågar?

–Precis. Det är en bra affär men också en affär som går tvärtemot hur börsen utvecklas. Swedish Match är ett bra exempel på det. De går bra när andra inte gör det.

KAROLINA SKOGLUND

karolina.skoglund@netto.se

Efter att medicinsk marijuana legaliserats i USA har många cannabisbolag börsnoterats. Nu försöker svenskar ta rygg på hajpen och investera. FOTO: HENRIK

Får man investera i vad man vill?

Agnetha Jönsson, chefredaktör på Aktiespararen, förklarar.

• Det finns inga lagar som säger vad man som privatperson får och inte får investera i.

“Noterade bolag har kontrollerats. Det innebär att det de gör är lagligt i landet de är

registrerade i. Du får till exempel inte notera ett bolag på Stockholmsbörsen som tillverkar bomber. Men sen finns det diskussioner kring de etiska aspekterna. Förvaltare har regler för vilja bolag de får placera i. Försvarsindustri, sprit och tobak tillhör i dag kategorier som inte är tillåtna för vissa

Emerging markets: City of Johannesburg

ZAR 1.46bn/ \$136m

BBB

South Africa

June

1.5x oversubscribed

10 year

a world class African city

Proceeds to be used for:

Renewable Energy: solar-panel power generation, water heaters

Other energy: Waste-water plants modified to generate electricity, Landfill methane gas capture and energy generation

Transport: 152 hybrid-fuel buses

Emerging markets will be an important area of growth for green bonds

Climate Bonds INITIATIVE

China Everbright International

1 av 60 företag i EM stars

Miljö – Rening - Energi

Revision enl. Int. praxis

Uppförandekod

Praxis för Ersättning – utbildning – Hälsa och säkerhet

Årets stjärnförvaltare till Emerging Stars förvaltare

Emerging Stars förvaltare Jorry Rask Nøddekær tildelas utmärkelsen "Årets Stjärnförvaltare" i kategorin Tillväxtmarknader av Dagens Industri.

En stor satsning på Asien och en undervikt i Ryssland grejade hem segern.

Asien drog vinnaren

Årets stjärnförvaltare av tillväxtmarknader är Nordeas Jorry Rask Nøddekær.

En kraftfull satsning på asiatiska bolag och undervikt i bland annat Ryssland grejade segern.

De svenska fondspararna var i fjol kallsinniga till många tillväxtmarknader. De enda fondkategorier som såg nettoinflöden var Indienfonder samt rena Asienfonder.

En bred tillväxtmarknadsfond som dock klarade sig bra under fjolåret är Nordeas fond Emerging Stars som visade upp en avkastning på drygt 30 procent. Fonden förvaltas från Köpenhamn av

Jorry Rask Nøddekær och närmare 70 procent av fondkapitalet är placerat i Asien.

Koncentrerar portföljen
Fondens signum är att strunta i index och regioner. Emerging Stars har en koncentrerad portfölj med ett sextiototal aktier.

Bland de största innehaven märks elektroniktillverkaren Taiwan Semiconductor, koreanska Samsung Electronics och den kinesiska it-jätten Tencent.

Vilka fler lyckade bolagsval fanns det i fjol?

"Ett exempel är den indiska köpcentrumutvecklaren Phoenix Mills. Vi har ägt aktien i flera år och under 2014 fick vi betalt för det då marknaden

värderade upp bolaget", säger Jorry Rask Nøddekær.

"Asien har en övervikt i fondportföljen för att vi där hittar många starka bolag som är undervärderade", fortsätter han.

Avstår från Östeuropa

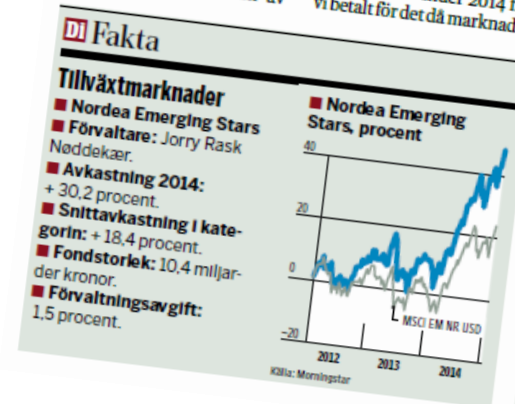
Ryssland och Östeuropa finns däremot i mycket liten utsträckning med i fondportföljen.

"Vi äger ändå aktier i det ryska bolaget Qiwi, som arbetar med mobila betalningar. Vi har varit mycket negativa till Ryssland men valde att behålla bolaget som vi tror på långsiktigt", säger Jorry Rask Nøddekær.

HANS BOLANDER

VÄLJER NOGA. Jorry Rask Nøddekær har ett sextiototal aktier i portföljen.

Din framtid är i trygga händer

- Din egen pensionsförvaltare som LO-medlem
- Alltid låga avgifter som ger mer i pension
- Hög avkastning som i flera år legat i topp
- Pengarna investeras i schyssta företag som tar ansvar
- Pengarna investeras smart utifrån din ålder

**Nu fortsätter vi och jobbar för bra
pension!...**

...Medlemsnytta 😊

